



**Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...**

In Dominicas totius anni

**Schrötter, Johann**

**Coloniæ Agrippinæ, 1687**

XI. In Domin. VI. Post Epiphan. Simile est regnum cælorum grano sinapis.  
Matth. 13. Arg. Condimentum sinapsis.

---

---

**Nutzungsbedingungen**

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)



# CONCIO XI.

## IN DOMINICA VI. POST EPIPH.

Simile est regnum cælorum grano sinapis.

*Matth. 13.*

### ARGUMENTUM. CONDIMENTUM SINAPIS.

I. **Q**uemadmodum regnum cælorum in sacris paginis diversimodè accipitur; ita & sinapi multifariam admittit interpretationem.

A. Ut alios mittam, à S. Gregorio tum ob alias qualitates Christo Domino habiliissimè aptatur. Ait enim : *Ipse est granum sinapis, qui in horti sepultura plantatus, arbor magna surrexit.* Granum erat, cùm moreretur, arbor cùm ad vitam immortalem resurgeret; granum per humilitatem carnis, arbor per potentiam majestatis; granum, quia vidi mus eum, & non erat aspectus; arbor autem, quia speciosus formâ præ filiis hominum. Hujus arboris rami Apostoli, eorumque successores sunt, longè latèque per orbem terrarum diffusi. De his enim oraculo protulit Psaltes : *In Psal. 18. 4. omnem terram exivit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum.* In istius

*S. Greg. lib.  
19. mor.  
c. II.*

*Christus  
sinapi.*

*Psal. 18. 4.*

ramis volucres nidulantur, & quiescent; quia sanctæ animæ contemplationis alis, ac virtutum plumis, à terrenis sublevatae, in illo, à vita hujus irquietis curis, respirant. Hoc si in mortario crucis positum, jugi meditatione teratur, mirum in modum vim suam exerit; nequicquam tam crudum, indigestumque reperire est, quod non condiat, ac indulcoret. Quod demonstrandum erit.

### PARTITIO.

II. **T**ria vulgo palato humano arrident fercula, & totidem ex adverso bilem, nauseamque movent. Priora sunt ex bonis fortunæ, quæ concupiscunt oculi, ex bonis corporis, quæ sapida & blandiuntur carni, ex bonis famæ, quæ exuberant in spiritum. Postiora sunt, quæ ex defectu præcedentium bonorum

*Fercula  
sapida &  
insipida.*

## IN DOMINICA VI. POST EPIPH.

¶

rūm redundant, uti est paupertas, contemptus, dolor. Hæc quum nobis non delibanda duntaxat, sed & exhaustienda sint, sinapi divino in condimentum assumpto mirum in modum indulcuntur.

§. I.

*Sinapi Divino conditur humana  
egestas.*

*Passio  
Christi  
condit de-  
fensus pau-  
pertatis.*

*Pauper  
ubique  
jacet.*

III. Inferatur ferculum primum ex pauperie, egestate, nuditate, aliisque miseriis confectum. Eheu, quām fatuum! quām insipidum! quām insulsum est istud! Cujus in Lares, seu abacum infertur, eundem illico à basi omnis felicitatis præcipitat, omnia asperitu, seu respectu destituit, eidem ad splendida quævis aditum intercludit, & alterius gratiā vivere cogit. Verè dictum: *Pauper ubique jacet.* Jacet, & succumbit in lite; jacer, & succumbit fame, frigore, nuditate; jacet, & prosternitur in obvio simeto. Sentiunt id melius, quos vexat res angusta domi; quām ego verbis elucidare queam.

Quid hīc faciendum? Qua ratione bolus hic, imò offa integerrima ligurienda? Sinapi præfatum adhibendum, & amaritudo temperabitur. Si quispiam est, quem sors tam iniqua premit, tamque acerbam ingessit offam; expendat quām nudus, & egenus factus sit pro nobis filius Dei; cum esset ditissimus omnium. Excuriat supellecilem geneseos ipsius, quid videbit? Reclinatorium in stabulo, thronum in præsepio, matrem in fœno. Quid videbit? Satellites pecudes, aulam caulam, laciniam pro byssō, purpuram in panno vi-

lissimo. Quid videbit? Majestatem in humilitate; opulentiam in nuditate; felicitatem in miseria. Tale elegit mundi fabricator nativitatis suæ hospitium; hujusmodi delicias nactus est Unigenitus Dei; tantam commoditatem fortitum est sacratissimæ Virginis puerperium. Quid jam ætate in adulta? Num illi vestiarum multiplici veste pro regum, ac principum more instrutum? Nihil minus. Unica vulgari veste, quæ cum crescente & ipsa cresceret, definiebatur. Num penus ciborum copiâ infartum? Neutiquam. Ex eleemosyna enim, eaque tenui vitam tollerabat, & in itineribus mendicorum in morem, supra lapidem aliquem, vel in viridi cespite considens, extemporaneum prandiolum, idque saepius, ut credibile, ex solo panis fragmeto confectum sumebat. Num forte suis minimum gaudebat Penatibus? Et ipsis destituebatur. Non habebat ubi caput suum reclinaret; sed vel gratuita utebatur mansione, vel nuda humus ei stratum, cælum omnibus commune tegumentum sufficiebat. Ita nudus in terram natus, in summa egestate enutritus, in extrema item pauperie mortuus. Talis in crucem moriturus ascendit, quales nos author naturæ in vitam efformavit. Nudus in terrestri paradyso homo primus habitavit, nudus in paradysum cælestem secundus homo, seu Adam introivit. Itaque in crucem fixus rebus omnibus despoliatus est; ipsis vestibus, quas etiamnum habuerat, exutus, militibus sortes de illis jacientibus.

Vah & nobis durum fuerit eidem Deo, ac Domino nostro assimilari: parcum eo contubernio, mensa, commoditate

M 2

ditate

*Christi  
paupertas  
in omni-  
bus*

*Luc. 9. 58.*

## CONCIO XI.

92

ditate frui? Expendamus quæso altius, si Regum quispiam gregario militi-  
parem habitum, vietum habitationem  
que appromitteret, ac ipse uteretur,  
quantæ id sibi gloriae duceret? quam  
se felicem deprædicaret? Nobis vero  
plerisque, quum id ipsum à Rege Re-  
gum conceditur, ringimur, indignamur,  
Superos inferosque lacestimus.

*Amor sub-  
ditorum  
erga domi-  
nos.*

IV. Ethnicorum plerique tam erant  
amantes Regum suorum, ut si membra  
distorta, aut luxata haberent, ipsi ul-  
trò in propria desavirent; si Regi de-  
cessent oculi, ipsi sese exocularent; si  
detruncata esset manus, ipsi pariter se  
mutilarent, ut hoc indicio fidem suam  
illis adstruerent. Et nobis replica ite-  
rum grave erit, & intollerabile, vel for-  
tuitò in paupertatis suppelleatili con-  
formes exitisse Domino nostro, qui  
tamen indigitari volumus fideles? O  
si hoc divinum sinapi probè masticare-  
mus, ac trutinaremus, profectò fella  
nostra in mella converterentur; omnis  
penuria abundantiam quandam præse-  
ferret.

*Chron. S.  
Franc. par.  
z. l. 4.*

V. Hac ratione paupertatis sarcina-  
nam levem, & panem furfuraceum, ac  
mucidum, dulciarium reddidit benig-  
nissimus JESUS cuidam delicioribus  
enutrito, è Tyronibus S. Francisci Sera-  
phici. Huic, utpote illustribus orto-  
natalibus, & escarum cupediis à reneris  
assueto, nimius, ac intollerabilis omni-  
no visus est illius Ordinis strictissimi,  
ac sanctissimi rigor. Itaque in animum  
induxit, habitum deponere, & ad pristi-  
nas in patrias ædes remigrare delicias.  
Hoc obstinatus proposito, ad exitum  
è monasterio tentandum sese demittit,

& januam versus suspensis non minas  
plantis, quam cogitationibus adrept. Recurrente autem in oculos obviā  
Domini Assessoris sui iconē, eidem ad-  
volvit, veniam, gratiamque demissē  
exoraturus.

Quid fit? Stupescite Domini Dei no-  
stri in suos clementiam! Dum orat, ex-  
tra se rapitur, videtque sibi Christum  
Dominum cum Matre sua approximan-  
tem, & sciscitantem, qua de causa ma-  
num à jugo suo retrahere cogitet, quod  
tam alacriter pro salute animæ suæ su-  
scepisset? Tum ille: Domine mi ignosce,  
non sum ferendo tanto oneri, totus  
langueo, & panis, quem ingero, torquet  
viscera, & vix non strangulat fauces  
meas. Non est hic panis filiorum, sed  
mancipiorum. Quanquam & illa multo  
meliore polline, ac similà vitant; & in  
deliciis reponerem, si offa mercenariis  
patris mei condita, mihi continget. Pace  
itaque tua, mi Domine, tuaque  
venia in sæculo tibi deinceps deservi-  
am, tuus tamen semper futurus, isque  
addictissimus. Cui Dominus: Ita sanè est  
fili mi; vitant alii lautiùs, indulgent  
liberalioribus epulis, & lubentia suæ li-  
tant profusissimè. At num te fallit, pe-  
cora à sagina ad macellū deduci? Num  
*Panis da-  
rus fit sa-  
pidus me-  
moria pas-  
sionis  
Christi.*

cto in memoriam amarissimo calice passionis meæ. Emulator eosdem, & si etiamnum hoc mucidi panis fragmentum tibi desipit, vulneribus meis infige, & dulcescer. Fecit ille, & subinde bolos omnes, et si crassissimos, durissimosque pro saccaritate habuit. Quod si nos vicissim hoc exemplo edocti, eundem sequeremur, nullus dubito, quin idem nobis eveniret, & omnes nostri defectus in quasdam cornucopias conflarentur.

## §. II.

*Contemptus, ac infamia condinuntur  
finapi divino.*

VI. Alterum ferculum mundi, quo suos tractat, est contemptus ac convitium. Idque multò durius, atque insultius priore est. Paupertas enim ritè tollerata, non tam dedecus est, aut onus, quam gloria, & honos. Melius identidem hospitat, & moratur gaudium, & decus in paupertatis rugario, quam in opulentiae prætorio. Sæpe qui nec unum calculate novit obulum, in numerato habet felicitatem. Dignitas enim censu non constat; nech honos semper suppelletili mensuratur.

gi, quam verborum contumeliis laceari. Illud enim vel unguento curatur, vel diuturnitate ipsa temporis obducitur; ista crescit eundo, & quo palpatur magis, profundiùs penetrat. Quot inveniuntur, qui à lustro uno, & altero his telis saucii, eadem, tentata omni arte, extrahere nequeunt? Quot inquam, sunt, quibus ferrum hoc præacutum intimis hæret fixum medullis, nec medicabile vulnus esse videtur? Ergone omnino animis cadendum? Absit. Adhibeatur finapi evanglicum, & medebitur.

VII. Reducatur, inquam, in mentem Christus Servator noster, & virulentus hic bolus multò citius digeretur. Quis enim ille, & quanto non dignus honore, ac reverentia? Numquid non ipse Romanorum imperium, imo Orbem cum dignitate administrasset? Numquid summo Hebraeorum sacerdotio sanctissime functus non fuisset? Et tamen oblatam sibi dignitatem ultrò despuit.

Cum ageretur de uno ex captivis dimittendo, Barabbæ nimis & Christi, ipse Latroni postpositus, & cum iniquis reputatus; non solùm ut idiota, cum esset aeterna Sapientia; sed ut fatuus habitus, & irrisus; cum esset Rex gloriae; ut servus emptius flagellis dirissime, & que ac ignominiosissime verberatus, quam esset ipsa sanctitas; characteribus peccatorum insignitus, & ut scelestissimus quisque omnitorum genere excarnificatus. Nullum convitium singi potuit, quod ipse non sustinuerit; Samaritanus, & idololatra nuncupatus, dæmoniacus,

*Calumnia  
gravissima.*

*Erasf. I. I.  
Apoph.*

At verò proscindi convitiis, affici ignominiam, criminationum telis configi, hi boli tam saxe, ferreique sunt, ut vix sint digerendo. Verè Thearidas sciscitanti, an gladius acutus, respondit: *Acutior calumnia.* Ille corpus dissuit, ista animam ipsam transfigit. Praeoptaret honestus quisque sibi vulnus infli-

*Christi vi-  
lipesiones  
& impro-  
peria.*

M 3 pseu-

pseudopropheta, seductor, helluo, amicus publicanorum, proditor patriæ, & notis sublimibus affectus.

*Infamia  
honestatur  
nostra con-  
tumelias  
Christi.*

Ergo si Deus tuus in majestate sua adorandus, in gloria æternus, in omnibus perfectionibus infinitus, tantis impenitus est convitiis; ac criminibus notatus in summa sua innocentia; tibi ô Christiane, scomma quod piam, aut aculeatum verbum sufferre amore ipsius intolerandum erit? Si ille amore tui non horruit fabula fieri, ac ludibrio esse; tu confundēris grā viciſſitudine aliis posthaberi? O mi dilecte, nondum te vidi illusum propalam, nondum te audiui ludificatum ab omnibus, quemadmodum Dominum tuum; nondum te legi seductorem coram tribunali, & patibulo dignum citra omnem culpam accusatum. Quæ sparguntur de te, privatim dicta sunt, idque non tam per verso, ut suspicaris, animo; & hæc concoquere non poteris? Compone te quæſo, cum Christo; illius innocentiam, ac sanctimoniam, cum tuis sceleribus; illius Majestatem, cum tua vilitate; & nullo negotio assequēris, quām illa convitia Christo Domino tuo disconveniunt, tam propriè tibi convenire.

*Peccatum  
unum di-  
gnum redi-  
dit ludibrio.*

Si vel unum peccatum commississes in vita tua, idque millies jam sacra exhomologesi expiasses, dignus etiamnum es es omni ironiā, ac insanī; quanto ergo dignus es dedecore, cūm indies propter tenet de honestare ac infamare sceleribus non desistas? Cur itaque minorā, quām mereantur tua flagitia, non suffert ludibria, sarcasmos, convitia? Cur te Domino tuo, si innocens es, assimilari non exultas? Cur sanctos Apostolos non imitaris gauden-

tes, quoniam digni habiti essent, pro nomine *JESU* contumeliam pati. An te cum arrogantissimo Lucipero meliorē Deo tuo reputas; qui licet homo, & reus sis, cum Filio Dei innocentissimo ludificari indignaris? Mastica, & remastica, ruminare, ac reruminare quæſo sinapi hoc cæleste, & saporem in ipsis experiere convitiis.

VIII. Hoc embamate S. Petro Dominicanae Familiæ viro religiosissimo, ad sufferendam æquo animo contumeliam, Christus ipse succurrat. Visæ cum hoc erant, vel auditæ duntaxat lapsæ cælo virgines in cubiculo cum eodem sermocinantes. Delatus eapropter ad Priorem, cūm id neutiquam inficiaretur, & ut cælestes hospites, ac gratias celaret, se magnum peccatorem confessus fuisset, ad Ephesinum cœnobium quasi pro expiando scelere relegatus est. Ibi cūm in noctis conticinio coram Crucifixi imagine in templo oraret, & secum suum dedecus, ac infamiam tristis volutans, amicè cum Christo expostularet, diceretque: Cur me, ô bone JESU, servum tibi semper devotissimum, tantâ affici infamia permittis? Quid gravius, quid indignius homini religioso affingi potest, atque id quod mihi imputatur? Quid magis detestandum, quām si vas sacrum temeretur cordibus? quām si cygnus quispiam sit in cucullo, corvus in corpore; quām si Religiosus Veneris castra sequatur? Et tamen, ô mi JESU, hanc notam ego patior; qui nihil antiquius habui puritate corporis, & animi. Tu nōsti, ô Domine, quod millies malim mori, quām fœdati. Tu nōsti, quod non ab iis, qui hircos, sed qui te Agnum sine macula se-

quun-

*Petri Mar-  
tin, O.S.D.  
historia  
Padag.  
Chrif. pd.  
c. 8. §. 3.*

quuntur, visitatione dignatus sum. Tu nōsti, inquam, cor meum, & quod nihil horum fecerim, quae alii per ignorantiam composuerunt adversum me.

Audiit hæc piissimus JESUS, & cùm nullum finem querelis poneret, amicè eundem interpellavit: Et ego ô Petre quid feci, ut tot, ac tantis onerarer convitiis; & perinde ac hominum sceleratissimus, inter iniquos reputarer? Age, dic mihi quod nam scelus commisi, quæ occasio condemnationis? Edic, quod nam præceptum Patris mei violavi, cui injurius extiti, & ex me disce opprobria, & infamiam hanc libenter perseferre; ex meis sputis stude infamiam tuam condire.

Hoc remedium, hoc sinapi omnem angorem animi ex infamia conceptum condivit; in tantum ut gloriaretur, quod cum Christo Domino pateretur, & conformis fieri dignus haberetur. Confide & tibi (quisquis es) ludificato saporem allaturum, si eodem identidem usus fueris.

### §. III.

*Dolores ac cruciatus corporis celesti  
Sinapi leniuntur.*

**IX.** Tertium ferculum omnium aliorum insulissimum, & acerbissimum sunt dolores, & cruciatus corporis. Quantum ex hoc plerique mortaliū non degustant? quantum absorbere, & exhaustire non coguntur? Alius patitur in parte corporis, aliis in toto. Alius uno constictatur morbo, alii pluribus. Illum cephalgia in capite excruciat, hujus cerebrum vertigo rotat, alie-

nat à mente insanias, versat è bile, aut calida exspiratione, in febrium vigore, delirium; & inflammata phrenitis. Alios Comitialis, seu Herculeus morbus præcipitat, infestat lippitudo, & cœcitas, astma, cordolum, tormenta, colici dolores, ceteraque morborum genera ingenti dolore conficiunt. Sunt deum nonnulli, quibus, à planta pedis, usque ad verticem capitis, non est sanitas.

Et ut hi patiuntur in corpore: ita alii multò gravius conflictantur in anima.

X. B. Angela de Fuligno admirandam facit descriptionem pœnarum interiorum, quibus nonnunquam exercita. Ait enim animam suam fuisse in tormento, simili ejus, quo quispiam manibus, ac pedibus ligatis, suspensus esset per collum, & tamen non strangularetur; sed maneret in statu hominis versantis inter mortem, & vitam; absque ulla spe succursus, non valentis se sustentare pedibus, neque juvare manibus, neque os aperire ad clamandum, neque eriam suspirare, aut ingemisci. Ita quandóque premuntur alii, & lapidem veluti appressum præcordiis sentiunt.

XI. Quid hîc faciendum? Quomodo hi boli masticandi? Accipe Sinapi divinum, & condies illos. Cogita dico quantos angores, quantos dolores ille tuus dilectus sustinuerit. Vix illi octiduum effluxerat, & mox cultri in carnem ipsius tenerrimam sunt expediti. Crevit deinde in subjectione, nunquam citra dolores, seu angores minimum animi. Non minor enim latuit afflictio in corde JESU ab illo primo instanti suæ conceptionis; quam habuit in hor-

to; quum sanguinem per omnia membra sudaret. Ut enim istic ex vivida apprehensione cruciatuum passionis sue afflictus fuit, ita æquè intensè apprehendit eosdem dolores in utero amantissimæ Matri. Et ut intensissimè sibi tum obversabantur opprobria, contemptus, ironia; ita perfectissimè proposita fuit illius intellectui, sine ulla ambiguitate, difficultas omnis vincenda, & exuperanda, cùm primum negotium salutis nostræ tractare cœpisset. Unde nisi divinâ dispensatione adjutus fuisset, illo ipso instanti, quo cœpit vivere, præ doloris magnitudine mortuus fuisset. Demum ut colophonem vitæ, ac dolorum imponeret, omnium odio, opprobrio, plausu apprehensus, & condemnatus; utili soli, qui est misericordia ipsa, deficeret misericordia hominum. Passus insuper festâ luce, in excelso, cum duobus latronibus, perinde ac dux eorum in medio constitutus; à suo populo, non à Scythis, & barbaris, sine ullo admisso, aut quæsito solatio; acerbissimum omnium crucis suppli- cium.

XII. O utinam hoc sinapi serio, & saepius masticaremus in doloribus nostris, vix fieri posset, quin non indulcarentur nobis amara omnia, & palato corrupto gustum reconciliarent. *Sipassio Christi in memoriam revocetur, nihil adeo durum est, quod non equanimiter, tolleretur, inquit S. Gregorius.* Nulla aqua tam amara, quæ lignocrucis non dulcescat; nullus bolus adversitatum tam durus, quem ignis in ligno ejusdem succensus non emolliat, nullum fel tam insipidum, quod aloë passionis in mel non convertat.

*Passio  
Christi cō-  
dimentum  
dolorum.  
S. Greg.*

XIII. Reducite quælo in memoriam Legatos summi Numinis Apostolos inquam, tribulationibus, & opprobiis exaturatos, & tamen jubilantes in his omnibus: *Ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti essent, pronomine JESU contumeliam (spuma, verbera) pati.* Revocate alios SS. Martyres distentos in equuleo, in sarcagine tostos, forcipibus ignitis dilaniatos, in bovem queum inclusos, omnique tormentorum apparatu divexatos, & nihilominus epulantes cum gaudio in his omnibus, & contestantes cum S. Marco, & Marcelliano, quod nunquam tam ju- Rom. 18. cundè epulati essent, quam libenter tormenta perferrent. Subeant alii pureæ patientæ principes insonantes in angustiis, & pressuris: *Amplius Domine, amplius Domine.* Vel, aut pati aut mori; Vel: *Nihil me delectat, nisi quod cruciat.* Unde hisce tam insipidarum epularum appetitus? Unde tantus gustus? Non aliunde, nisi quod sinapi identidem, & plenis faucibus mastica- verunt; non aliunde, quam quod Jesum Crucifixum altè menti impresserint. *Si passio Christi &c.*

XIV. Huic, ut aliis adducendis supersedam, omnem suum gustum, quem sentiebat, in stupendis doloribus suis adscribere solita B. Lydvina Virgo. A- mor quippe Christi crucifixi, & meditatio amarissimæ Passionis ejus, ita crevit in sanctissima ejus anima, ut nihil ei occurreret majoris solatii, quam in illis foraminibus, ac plagis, instar columbarinidificantis, jugiter commorari. Ejus enim vulnera, doloresque intensissimi adeo præcordia illius penetraverant, ut quamvis ipsa in singulis membris suis, omnis

*Vita S.  
Xav. &  
Cath. seu*

*S. Lydvina  
V. patien-  
tia.*

*Laur. Sur.  
in Vita,  
14. Apr.*

stis, omnis generis vehementissimos cruciatus pateretur; in tantum, ut cuncti, qui eam intuerentur, non possent non multa commiseratione affici; ipsa tamen eos cruciatus nihil reputabat, & jucundissime Domino psallebat in hymnis, & canticis. Tota vita ejus in Christi rebus gestis, tanquam in viridario amoenissimo versabatur, iis meditationis trahebat ardor etiflissima ex imo pectori suspiria, ex oculis lachrymarum rorabat imbre, & iis deficientibus guttas sanguineas, quas apud familiares rosas indigitare est solita.

*Iann. Ion-  
view in  
vita S. Lu-  
dov.*

XV. Perspectam vim hujus sinapi habuere ipsi Bisurmanni. Ex quibus unus sacri bellum tempore proceres Francos in Aegypto captivos salutatum accessit, ex iisque sciscitatus est: Num in unum Deum crederent, qui ex Virgine natus, in cruce affixus, mortuusque esset, dieque tertio se in vitam revocasset? Quibus se ita credere affirmantibus, subjecit: *Eos neque frasto animo, neque mæstos esse debere, si tantulam calamitatem subirent ejus nomine, qui extrema supplicia pro ipsis exantlasset; eosque nondum ad mortem pro eo decertasse.* *Quis si tanta fuerit potestatis, ut triumphata morte se ipsum a sepulchro excitarit, certo in animum inducere oportere, fore ut etiam ipsos brevi calamitatibus illis eximeret.* Jocosa ne, an seria fuerit illa consolatio, non habeo dicere; id ajo, vel barbaro argumentum hoc efficacissimum visum fuisse ad temperandas quasvis animi ægrimonias, corporisque afflictiones. Id ajo, nos millies feliciores incredulisi, qui tanto consolacionum favo destituuntur; nec habent, quo suas condiant acerbitates. Id ajo,

jam pridem in ligno illo Sinai hunc fructum adumbratum, quod cum misisset in aquas Moyses, in dulcedinem versæ sunt. *Per lignum aquas dulces facit, ait S. August. preservans gratiam, & gloriari crucis, cuius illud typum gerebat.*

*S. Aug. q.*

*53. in Exo.*

Tantum hoc lignum saporis Judæis, tantum aliis Sanctis contulit hoc cælestis sinapi, tantæ vel ab ipsis incredulis, creditum est, esse virtutis.

*Memoria  
Passionis  
Christi  
utilissima.*

XVI. Et numquid minus efficax etiamnum est, si eo rite usi fuerimus? Numquid emarcuit, aut evanuit virtus ejus? Neutiquam. Sinapi est, quod quod diutiùs teritur, ed insignius proditur. Cur itaque istud ad crudiora digerenda non adhibemus ferula? Cur nobis identidem in afflictionibus, & angustiis non insurramus? Rex gloriae, in quem desiderant Angeli aspicere, faciem suam non avertit ab increpantibus, & conspuentibus se, genas suas dedit vellentibus, corpus suum percutientibus improperium expectans & miseriam; & ego vermiculus tergiversabor quicquam amore ipsius sufferre? Cur non adimpleo ea, quæ desunt passionibus Domini mei in me coronandis, seu applicandis? Ille pro gloria Patris sui, & salute mea voluit pati flagella, ac crucem, & hunc ipsum dolorem quo crucior, hanc afflictionem, quam molestor, voluit sentire in corpore suo, desiderio ipsius perforandi; & in me leniendi; ego unum flagellum istud amore ipsius, ut eodem levetur, excipere designabor? O me ingratum, & indignum meritis Passionis illius, si hoc fecero! O me stultum, ac consideratum, si nimium succumbo in afflictionibus meis, tanto habito solatio, auxilio, refrigerio!

## C O N C I O X I.

58

*M. 68. 21.* XVII. O mi amantissime JESU, quæsivisti, qui simul contrastaretur tecum, & non fuit; ecce adsum, libenter affligar, & contrastabor tecum, ut socius tuorum laborum, ac ærumnarum esse merear. Quis mihi det, ut pro te moriar, Fili Dei? et si das hanc unicam afflictionem, cur abominabor illam? Solantur se alii ex societate afflictorum, & gaudium est miseris, socios habuisse dolorum; cur me non consolabor ego, si una cum Deo meo patiar? Satis mihi hoc Domine, ad omnem abstergendū mœtorem; satis ad levamentum miseriarum. Non amplius conquerar, me solum excipi casibus aduersis, me duntaxat confici curis, exedi sollicitudinibus, inundari tempestatibus; traduci, proscindi, conculcari, cum tecum patiar. Imò hoc etiam meos levabit questus, quod neminem fratrum meorum in simili videam necessitate.

Adhibe, ô fidelis anima, hac ratione: hoc sinapi, & in cunctis afflictionibus tuis levamen ex eo capies. Si fortè deficientibus viribus languere cœperis; occurrat tibi, quod ipse verè languores nostros portavit, & dolores nostros ipse tulit. Si esuris, veniat in mentē, & ipsum Dominum tuum exactis quadraginta diebus jejunii, fame fuisse divexatum. Si sitis in defectu potus cuiuspiam, cogita & ipsum sitivisse in cruce, & felle ac acetato potatum fuisse. Si alia irrogatur injuria, illum innocentissimum morti adjudicatum memento, &c. Ita nullus labor est, nullus dolor, sive spiritualis, sive corporalis, cuius non habeamus solatium, ac levamen, in Christo, sacratissimo sinapi nostro.

Et ad hoc credo invitat nos gustandum, quum dicit: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onera iestis, & ego reficiam vos.* Venite per profundam considerationem ærumnarum mearum in laboribus, ac oneribus vestris, ut participes evadatis gaudiorum, ac consolatiorum temporalium, & æternarum. Venite in hoc exilio, ut requiem capiatis in parato vobis domicilio. Venite pressuris fessi, ut remigretis solatiorum meorum professi.

Hoc est, quod subinde fidelibus universis præscripsit S. Petrus Apostolus: *Christo in carne passo, & vos eadem cogitatione armamini.* Nihil enim invenitur tam forte ac validum, quod hoc bellandi genere non expugnetur; nihil tam invictum, quod hac cataphracturâ non sternatur; nihil tam durum, quod non erecto animo toleretur, si virtus crucis dominicæ in memoria teneatur.

Hoc est, quod Coapostolus Paulus inculcat: *Recogitate eum, qui tales sustinuit à peccatoribus adversus semet ipsum contradictionem, ut non fatigemini animis vestris deficiente.* Expendite, inquit, Christum Dominum tam duros ab impiis sustinuisse cruciatus, & robur, vigorēmque mentis inde haurietis, ne unquam in laboribus vestris perferendas deficiatis. Expendite, quāmodic sint, quæ toleratis, si recordemini, quid biberit is ad patibulum, qui vos invitat ad regnum. Nihil vobis arduum erit, si toto vobis figuratur in corde, qui pro vobis fixus est in cruce. Ita eveniat,

J E S U patientissime.

## C O N C . XII.